

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT, PSY117

Michal Ohlídal

369920, Politologie - psychologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, Ph.D.

Datum odevzdání: 30. 4. 2012

Fakulta sociálních studií MU

Obsah

Úvod	3
Popis článku	3
Původní výzkum.....	3
Komparace.....	4

Úvod

V mnoha člancích, které denně čteme v novinách a časopisech nacházíme odkazy na nějaké statistiky. Ať už se jedná o nějaké grafy či pouze sumace, vždy se za takovými údaji musejí skrývat nějaká solidní data na pozadí, nějaký výzkum, průzkum, nebo něco obdobného. Ve většině takovýchto, statisticky dopovaných, článků je na původní zdroj odkazováno velmi nepřesně, mnohdy jakékoliv reference úplně chybí. Tvrzení: „američtí vědci prokázali že...“ nám moc přesně neukáže, co vlastně tito vědci dokázali. Právě na porovnání jednoho článku, popularizujícího nějaký výzkum, se v následujícím textu pokusím porovnat sdělení původní zprávy a sdělení zprávy druhotné.

Popis článku

Jelikož potřebuji porovnat sekundární článek s výzkumem, jež tento článek cituje, musel jsem déle hledat. Většina textů odkazujících na nějaký výzkum byla natolik nekvalitně odcitována, že nalézt původní studii bylo takřka nemožné. Avšak po dlouhém zkoušení jsem uspěl s článkem „Červená je sexy, ale ne kvůli barvě vaginy. Muži chtějí růžovou.¹“ na internetovém portálu idnes². Myslím, že tento název je dostatečně výstižný. Popisuje přesně, o co v tomto krátkém článku šlo. Článek krátce popisuje výzkum provedený britskou výzkumníci Sarah E. Johnsovou. V úvodu předkládá premisu, že mužům připadá červená barva sexuálně dráždivá, jelikož jim připomíná barvu ženských genitálií. V dalším textu pak poměrně přesně, ač zjednodušeně, popisuje experiment, který Johnsová provedla. Závěrem je vyvrácení původní premisy, jakožto nejen nepotvrzené, ale přímo vyvrácené. Zůstává fakt, že muže (i ženy) červená barva sexuálně dráždí, ale jsou předkládány další možné důvody, jelikož teorie o přípodobě ženského genitálu se ukázala jako neplatná.

Původní výzkum

Po určitém, nekrátkém, hledání, se mi podařilo objevit i původní publikaci jmenovaného výzkumu. Díky serveru plusone.org³ jsem se dostal i k plnému textu tohoto článku. Článek je stejně jako výzkum samozřejmě psán v anglickém jazyce, ale doufám, že jsem vše pochopil, tak jak to bylo míněno. Nejdlejší částí tohoto článku je úvod, který popisuje tradici zkoumání otázky, proč je červená barva spojována se sexualitou? Tato část mě, ze statistického hlediska, příliš nezajímala. Mnohem zajímavější je následující část. Touto částí je popis testovaného vzorku a metod výzkumu. Výzkumníci našly čtyři různé obrázky ženských genitálií, pomocí počítače pak tyto obrázky „znormovaly“, to znamená, že je zmenšily na stejnou velikost a ořezaly, aby vypadaly podobně. Druhým krokem bylo, opět počítačové, pozměnění barev u všech 4 obrázků a to do čtyř úrovní. Tímto postupem vzniklo šestnáct různých obrázků, kde vždy čtyři měly stejnou barvu. Následně tyto obrázky byly ukázány čtyřiceti testovaným mužům, kteří na škále 0 až 100 hodnotily, jak moc jim dané

¹ http://ona.idnes.cz/cervena-je-sexy-ale-ne-kvuli-barve-vaginy-muzi-chteji-ruzovou-pt9-/vztahy-sex.aspx?c=A120418_112315_vztahy-sex_job

² www.idnes.cz

³ <http://www.plosone.org/article/info%3Adoi%2F10.1371%2Fjournal.pone.0034669>

obrázky připadají sexuálně dráždivé. Po tomto popisu následuje, ze statistického hlediska, nejzajímavější část. Tou je prezentace výsledků. Ve výsledku vyšlo poměrně přesvědčivě, že barva má vliv, na sexuální dráždivost ženských genitálií. Zároveň červená barva (zbývající tři byly různé odstíny růžové) vyšla jako znatelně nejméně přitažlivá. Dalším statistickým výpočtem bylo zjištěno, že na míru dráždivosti nemá statisticky významný vliv pořadí, ve kterém byly jednotlivé obrázky subjektům prezentovány. Poslední částí článku je závěr, konstatující mimo jiné, že sexuální dráždivost červené barvy, nemá nic společného s barvou ženského pohlaví. V tomto závěru se výzkumníci snaží předkládat možnosti, proč by to tak mohlo být.

Komparace

Jak už vyplívá ze samotné podstaty populárního článku a z podstaty vědecké studie, český článek na webu idnes.cz byl oproti původní studii značně zjednodušený a zkrácený. Avšak v podstatných věcech se původního výzkumu drží a parafrázuje ho poměrně přesně. Vinou zkrácení a zpopularizování však vypadly mnohé nezanedbatelné údaje. Příkladem může být počet testovaných mužů. Myslím, že tento údaj je velice důležitý pro interpretovatelnost samotných výsledků výzkumu. Pokud by bylo testovaných osob málo, není výsledek relevantní. V tomto případě si myslím, že čtyřicet testovaných osob je relativně reprezentativní vzorek. Větším problémem by mohla být jejich nespecifikovanost. Ale tímto problémem netrpí zjednodušená verze článku, nýbrž původní výzkum. V něm je to však patrné, kdežto na čtenáře sekundárního textu může výzkum působit, jako **generálně** platný, provedený na velice široké a různorodé skupině mužů. Dalším, pochopitelným nedostatkem článku, je necitování přesných čísel, která ve výzkumu vyšla, ale to myslím pro pochopení výsledků výzkumu není natolik důležité, ač by to pomohlo jejich přesnější interpretaci.

V této podobě nemohu seminární práci přijmout – 0 bodů.

Články jste si vybral poměrně dobré. Zbavte se však „vycpávkových“ slov a vět, sekce Komparace by měla zabírat většinu práce. Inspirovat se můžete komentáři výše. Nebo se můžete zaměřit na to, jak by mohla vypadat ideální novinová (tedy zjednodušená a zkrácená) prezentace výsledků tohoto výzkumu. Ideálně se můžete vyjádřit k tomu, zda vyjádření z článku, že něco je jasně potvrzeno nebo jasně vyvráceno, odpovídají výsledkům výzkumu.